

اگر فرزند شما

درس نمی خواند...

ابراهیم اصلاحی

اشارة:

برخی از دانشآموزان، که شاید عده آنها کم نباشد، در پیشرفت تحصیلی و درس خواندن با مشکلات و ضعفهایی مواجه هستند که نه تنها برای خود آنها دردرسآفرین است، بلکه موجبات تراحتی والدین و معلمان را نیز فراهم می‌آورد. به راستی چرا این دانشآموزان درس نمی خوانند و پیشرفت آنها انتظارات والدین و معلمان را برآورده نمی‌سازد؟ پاسخی ساده و کلی برای این سؤال وجود دارد: یا نمی خواهند و یا نمی‌توانند. وقتی می‌گوییم نمی خواهند، مسئله انگیزش و علاقه به درس مطرح است. بعضی از دانشآموزان و به میزانهای متفاوت، انگیزش تحصیلی لازم را ندارند. اما دانشآموزانی هم وجود دارند که آمادگی لازم برای فراغیری مطالب جدید را ندارند. به اصطلاح مشکل آنها عمدتاً شناختی (ذهنی) است. اکثر اینها در پیش نیازهای لازم برای یادگیری هر درس، باتفاقیص کم و زیادی مواجه هستند.

والدین، معلمان، نویسندهای مقالات، رسانه‌ها و سایر صاحب‌نظران، معمولاً در مواجهه با مسئله ضعف تحصیلی دانشآموزان، خواسته یا ناخواسته به بعد انگیزشی موضوع می‌پردازند و عملکردهای بعده شناختی مسئله توجه می‌شود. بیشتر توصیه‌ها در این باره است که چه کنیم تا کودکان و نوجوانان علاقه و تمایل زیادتری برای درس خواندن داشته باشند و یا چگونه انگیزش تحصیلی را در آنان تقویت نماییم. تا بدین طریق دانشآموزان بخواهند که بخوانند. اما واقعیت این است که عده بی‌شماری از دانشآموزان هم، بیش از آن که نخواهند، نمی‌توانند پیشرفت کنند.

این مقاله تلاش دارد تا ضمن توجه به مسائل انگیزشی تحصیلی، با تأکید بیشتر بر مسائل شناختی، مشکلات و ضعفهای تحصیلی دانشآموزان را از بعدی که کمتر بدان پرداخته می‌شود، بررسی نماید. به امید آنکه مورد استفاده همگان، بخصوص والدین دلسوز و علاقه‌مند واقع شود.

طی دهه گذشته تغییرات مهمی در رفتار والدین با فرزندانشان، بخصوص در امور درسی و پیشرفت تحصیلی آنان پدید آمده است. در زمانهایی نه چندان دور که حتی پدرها و مادرهای امروزی به دارند، والدین بودند که حتی نمی‌دانستند فرزندشان در چه پایه‌ای تحصیل می‌کنند، چه برسد به اینکه بدانند وضعیت پیشرفت تحصیلی او چگونه است. معروف است که، پدر یک بار اول سال برای ثبت‌نام به مدرسه می‌رفت و شاید یک بار هم آخر سال برای گرفتن کارنامه پا به مدرسه می‌گذاشت، تازه اگر خودش می‌آمد و کسر دیگری مانند برادر بزرگتر، عمو، دایی و غیره را برای این کار نمی‌فرستاد.

اما در زمان حاضر حساسیت والدین در برابر امور تحصیلی فرزندشان به تدریج رو به افزایش نهاده، این تب شدت بیشتری می‌یابد. چیزی نمانده که عده‌ای از والدین فرزندشان را

اگر فرزند شما درس نمی‌خواند و به اصطلاح پیشرفت تحصیلی چندانی ندارد، تاکنون برای حل این مشکل چه کرده‌اید؟ آیا تا به حال به عکس‌العملها و رفتارهای خود در مواجهه با این مسأله توجه نموده‌اید؟ ممکن است شما هم از جمله افرادی باشید که در برخورد با مشکل درس نخواندن فرزندتان رفتارهای این چنینی از خود نشان دهید: حساسیت و اضطراب زیادی داشته باشید، جوش بیاورید، از اینکه بینید مطالبی که فهم آنها از نظر شما چندان مشکل نیست، در کله فرزندتان فرو نمی‌رود، ناراحت شوید، سختگیری و شدت عمل به خرج دهید، بر امور تحصیلی او نظارت کاملی اعمال کنید، از تنیه استفاده کنید و ...

آیا این رفتارها مؤثر بوده‌اند؟ اگر بوده‌اند، چرا؟ و اگر بوده‌اند به چه قیمتی؟

فرزند خود را پیش روانپردازک ، روانشناس و يا مشاور ببرید، حتماً باید پرونده‌اي هر چند مختصر از معایبات پزشکي همراه داشته باشد. اگرچه علل جسماني مربوط به ضعف تحصيلي ييشتر در دوره ابتدائي مطرح است و به طور معمول بسياري از اين نوع مشكلات تا قبل از پایان دوره ابتدائي شناسايي می‌شوند، اما وجود آنها را در دوره‌های راهنمایي و

خانه‌نشين گنتند و خود به جای آنها در کلاس‌های درس حضور يابند و در امتحانات شرکت نمایند. برای بسياري از دانشآموزان کودک و نوجوان نيز اين شبهه به وجود آمده که درس خواندن و مدرسه رفتن وظيفه آنهاست يا والدينشان؟ اگر وظيفه آنهاست، پس چرا والدينشان بيش از خود آنها، حساسيت و توجه به خرج می‌دهند؟

متوسطه نيز نباید از نظر دور داشت . توصيه همگانی اين است که دانشآموز- با تأكيد ويزه بر دانشآموز ابتدائي - حداقل سالی يکبار از نظر شناوبي ، بنيابي و سلامت عمومي مورد معاینه قرار گيرد.

علل ذهني (شناختي) :
با وجود آنکه به کار بردن عنوان "ذهني"

چرا فرزند شما درس نمي خواند؟
آيا تا به حال سعي کرده‌اید به اين سؤال با
دقت و حوصله فکر کنيد؟ بيشتر والدين
پاسخهای ساده‌اي را پيدا می‌کنند که عمدتاً
بيانگر نگاه خود مدارانه آنها به مسئله است و نه
علتهای واقعی آن .

به طور کلي برای توجيه ضعف و افت
تحصيلي دانشآموزان ، از علل جسماني، ذهني
(شناختي) و عاطفي می‌توان نام برد. بدويهي
است که اين علل در همديگر تأثير متقابل نيز
خواهند داشت .

رشوهات علم انسانی

علل جسماني :
والدين و بخصوص معلمان به اندازه‌اي در
مورد مشكلات جسماني مؤثر بر پيشرفت
تحصيلي آگاهي کسب نموده‌اند که شايد
توضيحی در اين باره لازم باشد. اما به رغم اين
موضوع بازهم مواردي گزارش می‌شوند که در
آنها مشكلات جسماني مؤثر بر پيشرفت
تحصيلي - از قبيل آسيبهای بنيابي و شناوبي -
دانشآموزان نادideه گرفته شده‌اند. به طور کلي
نباید فراموش کرد که در هر نوع مشكل
تحصيلي ، بررسی و معاینه فيزيکي در اولويت
قرار دارد. يعني شما قبل از آنکه بنا به ضرورتى

صرف نظر از موارد یاد شده، مهمترین مسائل ذهنی به آن دسته از دانش آموزانی مربوط می شود که به نظر می رسد از نظر هوشی مشکلی ندارند، اما بد رغم این وضعیت در یک یا چند درس و گاه حتی کلیه دروس پیشرفت نمی کنند یا پیشرفت آنها در حد مرد انتظار نیست. این طیف از مشکلات که "اختلالات خاص یادگیری" نامیده می شوند، عموماً بعزم ترین و پیچیده ترین وضعیت را برای معلمان و بخصوص والدین ایجاد می کنند. آنها از اینکه می بینند پیشرفت دانش آموز پایین تر از توانایی اش است و او در حد انتظار موفق نمی شود، زجر می کشد و چون با وجود تلاش زیاد از یافتن توجیهی مناسب برای این مسئله مبهم عاجز می مانند، گاه دست به اقداماتی نسبتی و ناشیانه می زند که متأسفانه در مواردی نتایج عکس به بار می آورد. اگر با دقت مطلب حاضر را دنبال کنید، شاید بتوانید توجیهی مناسب و قابل قبول برای ضعفهای تحصیلی فرزندتان بساید. حتماً می دانید که اولین گام در رفع و درمان هر مشکل، شناخت صحیح علل بروز آن مشکل است.

نکته‌ای بسیار بدیهی و ساده در آموزش و یادگیری وجود دارد. فراگیری هر مطلب زمانی ممکن خواهد بود که مقدمات آن قبل از گرفته شده باشند. مثلاً شما از کودکی که هنوز با اعداد و مفاهیمی چون < = > (کمتر، مساوی، بیشتر) و علامت + (علاوه) آشنا نشده، انتظار نخواهید داشت که پاسخ مسئله ۲+۲ را بر روی کاغذ بتویسید، چرا؟ چون مقدمات و مفاهیم پیش نیاز را یاد نگرفته و به عبارت بهتر آمادگی لازم را برای یادگیری جدید

برای این دسته از علل چندان درست نیست و بهتر است از عنوان "شناختی" استفاده شود، اما به منظور ساده کردن مطلب و اجتناب از توضیحات احتمالاً پیچیده علمی، ما با اغماس از کلمه "ذهنی" استفاده نموده ایم.

با مشاهده عنوان "علل ذهنی" شاید تصور کنید که منظور همان عقب ماندگیهای هوشی است. اگرچه نارسانیهای هوشی نیز در این طبقه جای می گیرند، اما همچنین در این طبقه بسیاری از دانش آموزانی جای خواهند گرفت که علی رغم بهره مندی از هوش عادی، در درسها توفیق چندانی کسب ننمی کنند.

آشنائی‌نرمود مشکلات ذهنی، عقب ماندگی ذهنی و عقب ماندگی مزدی (کودکان دیرآموز یا کندآموز) است. از نظر آماری عده این افراد در مقایسه با افراد عادی بسیار کم است و اکثر کودکان عقب مانده ذهنی و یا دیرآموز در سین پیش دستانی، سالهای اولیه دستان و نهایتاً تا قبل از اتمام دوره ابتدایی شناخته می شوند. جای تأسف فراوان است که گاه دیده می شود معلمان و حتی خود والدین بدون داشتن تخصص و آگاهی لازم، هرگونه عقب ماندگی تحصیلی دانش آموز و فرزندشان را به کندذهنی و عقب ماندگی هوشی نسبت می دهند. برای شناسایی این کودکان آزمونهای خاصی وجود دارند که باید توسط افراد ذی صلاح اجرا شوند. خوشبختانه با اجرای طرح سنجش در مورد دانش آموزان آماده و رود به پایه اول دستان که به تدریج فraigیر شده، در کل کشور اعمال خواهد شد، آن دسته از دانش آموزانی که به نوعی نارسانی ذهنی دارند شناسایی شده، برای بهره مندی از آموزش‌های خاص در کلاس‌های ویژه جای خواهند گرفت.

ندارد.

درسها ، یادگیری هر تکلیف به مثابه پیش نیاز برای یادگیریهای بعدی محسوب می شود و یادگیریهای قبلی نیز برای یادگیری آن تکلیف ضرورت دارند.

در تکالیف یادگیری غیر متواالی اگرچه میان تکالیف یادگیری هیچ رابطه الزامی وجود ندارد، اما دانش آموزی که یادگیری یکی از این تکالیف را دشوار می باید، یادگیری تکالیف دیگر را نیز به همان نسبت مشکل خواهد یافت. بنابراین برخورد عاطفی دانش آموز با قسمتهای بعدی آن سلسله تکالیف ، پس از تجربه تکلیف اول، تحت تأثیر قرار می گیرد.^۱ به این مرود، در بحث علل عاطفی مجددًا باز خواهیم گشت.

اما قسمت عمده‌ای از ضعفهای تحصیلی

برای روشنتر شدن موضوع اجازه بدهید مطلب را نوع دیگری مطرح کنیم. برای تحلیل یادگیری دانش آموز، ابتدا باید به این نکته توجه کنیم که هر واحد تحصیلی (هر درس) به واحدهای کوچکتر تقسیم می شود. ما وقتی در توجیه میزان یادگیری دانش آموز توجه خود را به یک درس - مثلاً ریاضی - معطوف می کنیم، این واحد به اندازه‌ای بزرگ و پیچیده است که بررسی دقیق آن و پیدا کردن علل ایجاد تغییرات فراوان دانش آموزان در یادگیری دشوار است.^۲

"بنجامین بلوم" ، روان‌شناس تربیتی، از واحدهای کوچکتر یادگیری با عنوان "تکلیف یادگیری" (LEARNING TASK) نام می برد. هر واحد در برگیرنده آن چیزی است که معمولاً یک قسمت از درس یا فصلی از یک کتاب یا یک موضوع از یک درس را شامل می شود.^۳

وقتی ما تکالیف یادگیری یک درس را بررسی می کنیم ، مشاهده می کنیم که مراتب سازمانی گوناگونی بین آنها یافت می شود . در پاره‌ای از درسها، مشاهده می شود که این تکالیف نوعاً با ترتیب معین آموخته می شوند، اما آنچه یادگرفته می شود الزاماً متنطبق بر آن ترتیب نیست (مانند دینی ، تاریخ ، جغرافی و ...)، یعنی تکالیف مختلف یادگیری یک درس همیشه لازم و ملزم یکدیگر نیستند و آنها را می توان به ترتیبهای مختلف یادگرفت.

درس‌هایی هم وجود دارند که در آنها تکالیف یادگیری به صورتی منطقی پشت سر هم قرار می گیرند و یادگیری یک تکلیف به یادگیری تکلیف دیگر مربوط است (مانند ریاضی ، انگلیسی ، عربی و ...) . در این گونه

علت روند فعلی ارزشیابی - قبولی ۱۰ - امری کاملاً بدبیه و طبیعی است.

بلوم، از این پیش نیازها با نام "رفتارهای ورودی شناختی"

(COGNITIVE ENTRY BEHAVIORS) یاد می کند و معتقد است: "برای روشن کردن و توجیه این موضوع که چرا از نظر سطح یادگیری و سرعت پیشرفت تحصیلی در تکالیف یادگیری بین دانش آموزان تفاوت وجود دارد و چرا بعضی دانش آموزان به هیچ وجه نمی توانند برخی تکالیف را یاد بگیرند، تاریخچه یادگیرنده را باید در درجه اول اهمیت قرار داد.^۱ اگرچه این تاریخچه تا حدودی متأثر از انگیزش دانش آموز و کیفیت تدریس است، اما از آنجا که اکثر تکالیف یادگیری آموزشگاهها جنبه شناختی (ذهنی) دارند، رفتارهای ورودی شناختی را مهم تر تلقی نموده، در نهایت نتیجه می گیرد که رفتارهای ورودی شناختی (پیش نیازها) می توانند تا ۵۰ درصد از احتمال پیشرفت تحصیلی را پیش بینی نمایند.^۲

۵۰ درصد نه تنها کم نیست، بلکه در مسئله ای مانند آموزش، فوق العاده مهم و اساسی است. آیا می توانید حدس بزنید فرزند شما وقتی آمادگی لازم - پیش نیازهای مربوط - برای فرآگیری یک مطلب را ندارد، تا چه اندازه باید توان داشته باشد تا بتواند فشاری را که شما برای وارد کردن مطلب - حتی به زور - به ذهن او وارد می آورید تحمل کند؟!

چاره چیست؟

پاسخ را می توان در دو کلمه خلاصه نمود: "تحلیل" و "ترمیم". اولین اقدام برای رفع مشکل آن است که مشکل تحلیل شود.

دانش آموزان با تکالیف یادگیری متواലی قابل توجیه است. در تکالیف یادگیری متواالی، مطالب باید با ترتیب منطقی پیش بینی و آموخته شوند. در این مورد سطح موفقیت دانش آموز در هر تکلیف، برای یادگیری شکست بخورد، بسیار مهم به حساب می آید و اگر دانش آموزی در یادگیری یک تکلیف شکست بخورد، نخواهد توانست به یادگیری سایر تکالیف پردازد، مگر اینکه شکست مرحله پیشین خود را جبران کند.^۳

مطلوب فوق اگرچه بسیار ساده به نظر می رسد، اما بسیار هم مورد غفلت قرار می گیرد و در عمل کمتر مورد توجه واقع می شود. معلم و یا پدر و مادری که برای یاد دادن مطلبی به دانش آموز فشار وارد می آورند، فراموش می کنند که ممکن است دانش آموز پیش نیازهای مربوط به مطلب مورد نظر را فراموش کرده باشد و لذا این تحمیل و فشار نه تنها فایده ای نخواهد داشت، بلکه از لحاظ عاطفی به زبان دانش آموز تمام خواهد شد.

جای تعجب است که ما به نکته ای بسیار معمولی در نظام آموزشی کشورمان توجه نمی کنیم. در این نظام هم دانش آموزی که ۲۰ گرفته است قبول می شود و هم دانش آموزی که ۱۰ گرفته است. معنای دیگر این سخن آن است که دانش آموزی که بانمره ۱۰ بالا آمده - یا هر نمره ای که بیانگر یادگیری واقعی دانش آموز نباشد - بدون یادگیری کامل مطلب امکان ارتقاء را پیدا کرده است و به عبارتی یادگیری او ناقص است و از نظر پیش نیازها، برای یادگیری مطلب جدید آمادگی نخواهد داشت.

وقتی از ضعف پایه ای دانش آموز صحبت می کنیم، یعنی همین نقص در پیش نیازها، که به

بنابراین تحلیل و برنامه ترمیمی هر یک، تفاوت‌هایی خواهد داشت. به عبارت دیگر بهترین وضعیت برای تحلیل و ترمیم زمانی خواهد بود که این امور به صورت انفرادی- یک معلم با یک دانش آموز- انجام گیرند.

به رغم دشواریهای مورد اشاره و با عنایت به امکانات و وضعیت نظام آموزشی کشور، علاوه بر ارائه توصیه‌هایی برای مسؤولان مدارس و معلمان، نکاتی را نیز می‌توان برای والدین یادآور شد تا در صورت امکان به شکل اختصاصی دست به کار شوند.

۱- در هر نوع کلاس تقویتی یا جبرانی به جای تکرار و تمرین و پرآموزی، سعی شود تا حد امکان و بر اساس فرصت و زمان موجود از روش تحلیل و ترمیم استفاده شود.

۲- معلمان فقط به تصحیح اوراق امتحانی اکتفا نکنند، بلکه آنها را تحلیل نمایند و بر مبنای اصل بازخورد و باز تا حد امکان، تایج تحلیل را به خود دانش آموز منتقل نمایند.

۳- معلمان در ابتدای هر سال تحصیلی، سعی نمایند با استفاده از روش تحلیل، آگاهیهای لازم در باره میزان کسب پیش‌نیازها در مورد هر دانش آموز را به دست آورند و تا حد امکان، هفته‌های اول را حتی اگر شده به صورت نسبتاً کلی و عمومی به ترمیم مشکلات اساسی تر و پایه‌ای اختصاص دهند. یک پیشنهاد عامتر می‌تواند این باشد که مسؤولان ترمیم اختصاص دهند. مطمئن باشید از نظر بودجه‌بندی کتاب و زمان، کمبودی پیش خواهد آمد. هر چه پیش‌نیازها در ابتدا بیشتر تأمین شوند، روند یادگیری بیشتر تسهیل خواهد شد. در مدارسی که امکانات بیشتر و

یعنی باید از نقطه‌ای که یادگیری در آن قرار دارد شروع کنیم و به عقب برگردیم و در نهایت به آخرین سرنخهای ممکن از مشکل بررسیم. مثلاً اگر دانش آموز پایه چهارم ابتدایی در ریاضیات پیشرفت مطلوب و مورد انتظار را ندارد، باید بیینیم این دانش آموز در دروس ریاضی و به صورت دقیقتر، در تکالیف ریاضی سالهای قبل چه چیزهایی را یاد نگرفته و یا خوب یاد نگرفته است. وقت که این بررسی به شکل کلی انجام نمی‌گیرد، بلکه همان‌گونه که گفته شد ما هر درس را به واحدهای کوچکتری که از آنها با نام تکلیف یا تکالیف یادگیری نام برده‌یم تقسیم می‌نماییم. ممکن است ما در تحلیل مشکلات ریاضی دانش آموز فرضی به این نقطه بررسیم که بیینم دانش آموز در پایه دوم مفهوم ارزش مکانی را به خوبی یاد نگرفته و از همین جا مشکلات و نارسانیهای بعدی در یادگیری دانش آموز به وجود آمده است. این نقطه: نقطه آغاز برنامه ترمیمی ما خواهد بود. پس هر چه تحلیل دقیقتر و عمیق‌تر باشد برنامه ترمیمی نیز اصولی تر و موفق‌تر خواهد بود.

تحلیل و تدوین برنامه ترمیمی نه ساده است و نه هر کسی از عهده آن بر می‌آید، بلکه کاری تخصصی است که حتی با پیچیدگی‌ها و دشواریهای نیز همراه خواهد بود. اما چاره‌ای جز این نیست. تا زمانی که ضعفهای پایه‌ای دانش آموز جبران نشوند، انتظار پیشرفت، انتظاری عیث و بیهوده خواهد بود. حداقل چاره برای تحلیل و تدوین برنامه ترمیمی آن است که این کار را یک معلم با تجربه و ماهر انجام دهد.

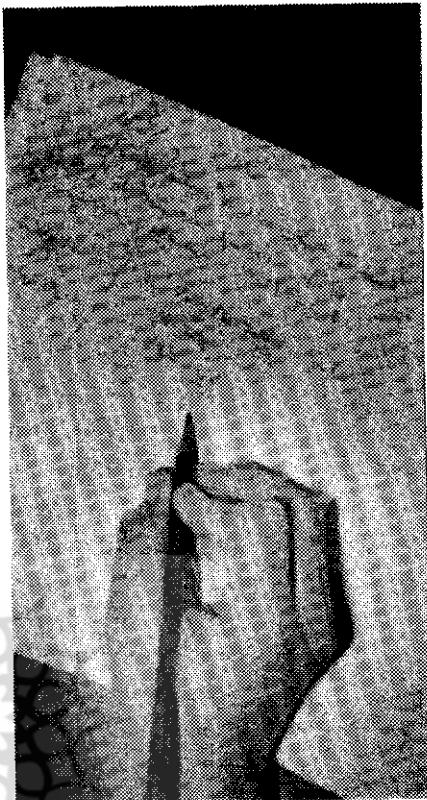
مسائله دیگر این است که مشکلات دانش آموزان نیز با هم‌دیگر متفاوت است.

۴- برای خانواده‌هایی که امکانات و تمکن مالی کافی دارند، بهترین وضعیت آن خواهد بود که اگر برای فرزندشان معلم خصوصی در نظر می‌گیرند، معلم را وادر نمایند تا با روش تحلیل و ترمیم کار کند. حتی خانواده‌هایی با امکانات کمتر می‌توانند به صورت حداقل دو یا سه نفری از این امکان استفاده کنند.

* * *

علاوه بر آمادگی لازم برای فراگیری هر درس و واحدهای کوچکتر (تکالیف) آن، لازم است به نوع دیگر آمادگی، یعنی آمادگی کلی نیز اشاره نمایم. منظور از آمادگی کلی، تواناییها و ویژگیهای ذهنی افراد در هر مرحله از رشد است.

رشد ذهنی انسان از بدو تولد مراحلی را طی می‌کند و در هر مرحله از تواناییها و ویژگیهای خاصی برخوردار است. کودک ۴ ساله دارای نوعی از خصوصیات ذهنی است که کودک ۲ ساله واجد آن خصوصیات نیست و همین‌طور تواناییهای ذهنی کودک ۸ ساله متفاوت با کودک ۴ ساله است. برطبق نظریه پیازه، آخرین مرحله از رشد ذهنی، در دوره نوجوانی به وقوع می‌پوندد و نوجوان در این مرحله مانند بزرگسالان فکر می‌کند و تنها تفاوت آنها در میزان تجربه است. نکته مهم آن است که بدانیم، تفاوت‌های ویژگیهای ذهنی در هر مرحله از رشد با مراحل قبل و بعد از خود، بیش از آن که کمی باشند، کیفی هستند. متأسفانه بسیاری از والدین و معلمان به این نکته توجه ندارند که کودکان و نوجوانان به شیوه آنها فکر نمی‌کنند و یا تجربه آنها را لطفاً ورق بزینند.

بهتری وجود دارد، می‌توان کلاسهای تقویتی و فوق برنامه را به این کار اختصاص داد. باور کنید شاید لازم باشد برای یک دانش‌آموز مقطع راهنمایی و حتی بالاتر، شکل و اصوات حروف - که مربوط به پایه اول ابتدایی هستند - دوباره و با تأمل بیشتر آموزش داده شوند. شاید یک دانش‌آموز پایه پنجم که بسیاری از مفاهیم اساسی ریاضی را در سالهای قبل به درستی فرا نگرفته است، نیاز به آموزش مجدد داشته باشد. این کمبودها و نقصهای موجود در پیش نیازهای باید به نحوی جبران شوند و گرنه، نه تنها خود به خود رفع نخواهند شد، بلکه مشکلات را افزونتر خواهند کرد.

آشنایی با: مرکز راهنمایی و مشاوره خانواده منطقه ۱۶ تهران (مرکز شماره ۸)

هشتمین مرکز راهنمایی و مشاوره خانواده در تاریخ ۷۳/۱۲/۱۰ تأسیس شد و با دعوت از صاحب نظران و متخصصان در زمینه های مختلف، آماده ارائه خدمات تخصصی و حرفه ای در موارد زیر به شهر و ندان محترم است.

■ بخش مشاوره خانواده

- ۱- مشاوره با والدین در زمینه تعلیم و تربیت فرزندان
- ۲- راهنمایی والدین در امور تنظیم خانواده
- ۳- راهنمایی والدین در زمینه هدایت شغلی و تحصیلی فرزندان
- ۴- راهنمایی جوانان در آستانه ازدواج
- ۵- راهنمایی زوجهای جوان
- ۶- راهنمایی والدین در زمینه پیشگیری از معلولیت های ذهنی و جسمی فرزندان
- ۷- راهنمایی والدین در زمینه حفظ بهداشت جسمی و روانی خانواده

■ بخش روان شناسی

- ۱- بررسی وضعیت هوشی افراد
 - ۲- درمان اختلالات روانی و اصلاح رفتار
 - ۳- مصاحبه با والدین در مورد مسائل تربیتی فرزندان
 - ۴- راهنمایی دانش آموزانی که افت تحصیلی دارند.
 - ۵- بررسی پیشینه افراد در زمینه خانوادگی، و راتی و ...
 - ۶- تشخیص افراد استثنایی
 - ۷- راهنمایی والدین کودکان استثنایی نشانی: بزرگراه بعثت - مقابل پارک بعثت (ترمینال جنوب)
- تلفن: ۰۵۶۶۹۹-۵۰۵۶۶۹۹ - زمان تماس: از ساعت ۳ تا ۷ بعداز ظهر

ندارند، گاه دیده می شود پدر یا مادری به اصرار سعی دارد مطلبی را که به نظر ساده می رسد وارد ذهن کودک نماید و از اینکه می بیند کودک توانایی و آمادگی لازم را برای درک و فهم مطالب مورد نظر ندارد، برآشفته می شود. بسیار لحظه ای درنگ کنیم و به رفتار خود بیندیشیم. واقعاً گاهی کودکان و نوجوانان مجبورند زجرهای فراوانی را از جانب ما تحمل کنند و دم برپیاورند.

بنابراین، بین فرایندهای فکری کودکان و بزرگسالان تفاوت های مهمی وجود دارد. کودکان به راههایی می اندیشند که بزرگسالان اینکه فراموش کرده اند که خود زمانی همان شیوه های فکری را داشته اند. تحویه اندیشیدن کودکان دارای اشتباهاهایی است که پیش بینی آنها برای بزرگسالان دشوار است. آگاهی از فرایندهای ذهنی کودکان سینهای مختلف از اطلاعات ضروری معلمان و والدین است.

ادامه دارد

منابع:

- ۱- نا ۶- بلوم. بنجامین. س (۱۹۸۲)، ترجمه سیف. علی اکبر (۱۳۶۳)، ویژگی های آدمی و یادگیری آموزشگاهی، تهران، مرکز نشر دانشگاهی، چاپ اول
- ۷- سیف. علی اکبر (۱۳۷۳)، روان شناسی پرورشی، تهران، انتشارات آگاه، چاپ دهم

